

Izdržavanje po osnovu porodičnog zakona

Izdržavanje je dužnost i pravo roditelja i djece, bračnih i vanbračnih drugova, očuha (maćehe) i pastorka, te dužnosti između ostalih srodnika u pšravoj liniji, kao i između rođene braće i sestara po ocu, odnosno majci u odnosu na maloljetna lica, a u odnosu na punoljetna lica samo pod uslovima određenim Porodičnim zakonom.

Osnovno načelo na kojem je izgrađen ovaj institut je načelo porodične solidarnosti, prema kome bi izdržavalac i sam trebao osjećati potrebu da pomogne svom djetetu ili drugom članu porodice. Nažalost, ovo načelo stoji samo teoretski. Roditelji su često u takvim postupcima fokusirani jedno na drugo, čineći sve što mogu ne bi li porazili ili ponizili ono drugo, pri tome često zaboravljajući osnovnu svrhu ovog instituta, a to je dobrobit njihove djece.

2. Pojam izdržavanja

Izdržavanje (alimentacija) je porodičnopravni institut koji se zasniva na jednom od osnovnih načela porodičnog prava – načelu uzajamnog pomaganja svih članova porodice. Sredstva za izdržavanje u pravilu se daju dobrovoljno, prije svega zbog osjećajne povezanosti članova porodice, a tada pravo na izdržavanje nije potrebno ostvarivati prisilno. Ako potencijalni davalac izdržavanja nije spreman plaćati izdržavanje, ono se može ostvarivati u sudskom postupku.

Obaveza izdržavanja zajednička je obaveza roditelja bez obzira na to žive li roditelji zajedno ili ne, bez obzira na to da li su djeca rođena u braku ili ne, ali kad roditelji ne žive zajedno, izdržavanje često postaje problem koji moraju riješavati sudovi, kad dolazi do pokušaja da se ta obaveza izbjegne jer se ne shvaća da uloga roditelja ne prestaje onda kad prestaje brak i osjećaji prema drugom roditelju, te obaveza izdržavanja postaje još jedno od sredstava kojim se vode ratovi i ucjene među roditeljima, zaboravljajući pri tome na one o kojima bi se u tim osjetljivim trenucima trebalo najviše voditi računa – o djeci i njihovoj dobrobiti, da i kroz taj segment djeca osjete sigurnost, da znaju da se roditelji nisu prestali brinuti za njih i da su i dalje zaštićena. Izdržavanje je u svakom slučaju bitno jer ono omogućuje lakšu materijalnu stranu života, ali je ono i način da čovjek na konkretnom primjeru pokaže svoje pravo lice, svoju veličinu, svoje dostojanstvo.

Živimo u vremenu kada se sve veći broj brakova razvodi i kad se postavlja pitanje izdržavanja. Premda bi se sredstva izdržavanja trebala davati dobrovoljno, velik je broj primjera da potencijalni davalac izdržavanja nije spreman plaćati izdržavanje i da se ono mora ostvariti u sudskom postupku. Rijetki su primjeri potencijalnih davalaca izdržavanja koji prilikom razvoda braka dobrovoljno pristanu na davanje izdržavanja i u sporazumu s bivšim bračnim drugom donesu odluku o pravednom iznosu plaćanja izdržavanja.

Načela za izdržavanje djece od strane roditelja dijelom uređuje i Konvencija o pravima djeteta. Konvencija o pravima djeteta navodi da su roditelji ili ostale osobe odgovorne za dijete te da u pravom redu moraju osigurati, unutar svojih sposobnosti i novčanih mogućnosti, životne uslove nužne za djetetov razvoj.

Konvencija kao višestrani međunarodni ugovor obavezuje države članice uglavnom s obzirom na najbitnija pitanja na koja nailazi dijete koje traži izdržavanje. Od države se očekuje da djeci pruži najveću moguću zaštitu.

Prema PZ-RS izdržavanje je dužnost i pravo roditelja i djece, bračnih i vanbračnih drugova, te krvnih i tazbinskih srodnika u pravoj liniji, kada je to predviđeno Zakonom.

2.1. Vrste izdržavanja

Više je vrsta izdržavanja, zavisno o tome koje su se osobe dužne izdržavati, pa tako postoji:

- *izdržavanje između roditelja i djece* – razlikujemo izdržavanje djece od roditelja i izdržavanje roditelja od djece,
- *izdržavanje između ostalih srodnika* – razlikujemo izdržavanje djece od ostalih srodnika u pravoj liniji i izdržavanje između tazbinskih srodnika,
- *izdržavanje bračnog druga,*
- *izdržavanje vanbračnog druga i izdržavanje majke vanbračnog djeteta,*
- *izdržavanje između posvojitelja i posvojenika.*

2.2. Pravna osnova izdržavanja za djecu u sudskom postupku

Porodičnopravno izdržavanje djece u Republici Srpskoj ima pravne izvore u Ustavu RS, Konvenciji o pravima djeteta i u Porodičnom zakonu kao osnovnom zakonskom izvoru. Radi ostvarivanja djetetova prava na izdržavanje, pored navedenih pravnih izvora, primjenjuju se i odredbe drugih zakona. To su, na primjer, Zakon o parničnom postupku, Izvršni zakon, Zakon o obligacionim odnosima, Zakon o socijalnoj zaštiti, kao i svi oni zakonski i podzakonski propisi čija je primjena nužna za ostvarivanje prava, odnosno za provedbu i tumačenje porodičnopravnih odredaba o izdržavanju.

3. izdržavanje između roditelja i djece

Roditelji i djeca najbliži su krvni srodnici. Roditelji pomažu djeci: odgajaju ih, obrazuju i izdržavaju, te tako pripremaju za samostalan život. Odgovornost roditelja vremenski je ograničena, zavisno o okolnostima pojedinog slučaja: dobi djeteta, njegovom zdravstvenom stanju, načinu života, želji i sposobnostima djeteta da se školuje, te socijalnim mogućnostima cijele porodice.

----- CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU -----

<http://www.maturskiradovi.net/eshop/>

**POGLEDAJTE VIDEO UPUTSTVO SA TE STRANICE
I PORUČITE RAD PUTEŠ ESHOPA ,
REGISTRACIJA JE OBAVEZNA.**

**MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:
maturskiradovi.net@gmail.com**